

2030

TAMPEREEN
SEUDULLA

1/2024

KESTÄVÄÄ JA TOIMIVAA ARKEA

SEUTUJOHTAJA PÄIVI
NURMINEN KANNUS-
TAA SEUDULLISEEN
YHTEISTYÖHÖN

3

UUSI ASUINALUE
NOUSEE KESTÄVÄSTI
RAKENNETUN INFRAN
PÄÄLLE

11

LÄNSI-TAMPEREEN
VIIMEISETKIN ILMA-
JOHTOPYLVÄÄT OVAT
PIIAN HISTORIAA

18

Mallia Euroopan vihreistä metropoleista

Meksikosta Tampereelle kotiutunut Dalia Milián Bernal arvostaa sitä, että saa asua isojen puiden ja raikkaiden vesien äärellä.

6

Lue
verkossa
2030-lehti.fi

Kuva: Tiina Makkonen

Hyvää arkea kahden lätäkön välissä

Mokoma-yhtyeen laulaja-kitaristi-lauluntekijä ja kirjailija **Marko Annala** huomaa 20 vuoden Tampereella asumisen tehneen tehtävänsä. "Minusta on selvästikin tullut tamperelainen. Enää ei häiritse, vaikka joku jää tupeksimaan kaupan kassalle tai muuten vain juttelemaan leppoisasti. Saatan tehdä sitä itsekini."

14

HUOMINEN ON NYT

Jännitetään peliä, ei pysäköinti- paikan löytymistä

Uusi, upea Tammelan stadion kutsuu kävijöitä nauttimaan pelien tuomasta jännityksestä paikan päällä. Pääset pelipaikalle kätevästi julkisilla välineillä. Lähettyvillä on niukasti parkkipaikkoja stadionvieraille, mutta oman auton saa lyhyen kävelymatkan päähän Futisparkkiin.

→ Lue lisää pelipäivien pysäköinnistä sivulta 21.

Visit Tampere/Laura Vanzo

17 Kulmilla:

Metropolit, ottakaa oppia Mansesta

04 Ahaa! Tärppejä arjen tueksi

06 Kohti sinivihreää helpon arjen kaupunkiseutua

11 Puhtaampi huomien: Ympäristö huomioidaan infra-työmaalla

16 Verkostoni: Jätehuoltoyhtiö toimii kiertotalouden edistämiseksi

18 Eturivissä: Maakaapelointi avaa maisemia

20 Sujuvasti: Uutisia toimivan arjen kulisseista

22 Pirkanmaan Jätehuollosta, päivää

PÄÄKIRJOITUS

Vehreä metropolimme – ihmisten ja ilmaston iloksi

Tampereen kaupunkiseutu on kansainvälinen alue. Se näkyy elinkeinoelämässämme ja maahanmuutolla vahvistuvassa väestörakenteessamme. Kehitys liittyy kahteen isoon trendiin, kaupungistumiseen ja globalisaatioon.

Viime vuonna kaupunkiseudun ennätysmäisestä väestönkasvusta jo noin puolet tuli ulkomailta. Tätä me myös tarvitsemme, koska väestömme vanhenee ja lapsia syntyy vähän. Kansainvälistyminen näkyy jatkossa yhä enemmän arjessamme, kun työpaikat, koulut ja tapahtumat kansainvälistyvät.

Tampereen kaupunkiseutu on ainutlaatuisen hieno kokonaisuus. Usein kuulee sanottavan, että tämä on sopivan kokoinen ja tuntuinen alue asukkaille ja uusille tulijoille. Seudun toimijoiden henkinen yhteys ja konkreettinen yhteistyö ovat tärkeitä menestymisessä. Nykyisessä epävakaassa ympäristössä yhteistyön arvo korostuu. Vaalitaan sitä taitoa!

Kaupunkiseudun tuore Vehreä Metropolimme -suunnitelma kertoo, että haluamme olla maailmanluokan toimija ja rakentaa kuntarajatonta kokonaisuutta, ei vain sen osia. Vehreyttä haluamme vahvistaa ihmisten ja ilmaston iloksi. Kuten meksikolainen Dalia kertoo, parasta täällä ovat järvet ja puut. Hän myös muistuttaa, että on tärkeää suunnitella kaupunkeja niin, että vastuullisuus toteutuu kaikilla tasoilla.

Me ratkaisemme, millaisen kaupunkiseudun jätämme tuleville sukupolville. Seudun 0,4 miljoonan asukkaan omat valinnat yhdistettyinä päättäjien linjauksiin kertovat siitä jotain jo tänään. On hienoa, että tietoa kestävän kehityksen välttämättömyydestä ja keinoista on paljon saatavilla. Tästäkin 2030-lehdestä. Se on voittava ja vahvistava suunta!

Päivi Nurminen

Seutujohtaja, Tampereen kaupunkiseutu

2030

Me, tämän lehden julkaisijat, tuotamme palvelujen ja ratkaisujen verkostoa, jonka varaan sinun ja perheesi on hyvä luoda kestävää, sujuvaa arkea – nyt ja pitkälle tulevaisuuteen.

JULKAISIJAT: Tampereen Energia, Tampereen Vesi, Pirkanmaan Jätehuolto, Finnpark ja Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä.

Julkaisijat ovat Tampereen kaupunkiseudun kaupunkien ja kuntien omistamia toimijoita. **PÄÄTOIMITTAJA:** Päivi Nurminen, Tampereen kaupunkiseutu, paivi.nurminen@tampereenseutu.fi **KONSEPTI JA TUOTANTO:** Viestintätoimisto Selander & CO., Tiina Makkonen, etunimi.sukunimi@viestintaselander.fi **ULKOASU:** Marker Creative **PAINO:** PunaMusta Oy **PAINOS:** noin 200 500 kpl **KANSIKUVA:**

Laura Vesa **JULKINEN TIEDOTE:** Jaetaan Tampereen, Nokian, Ylöjärven, Kangasalan, Lempäälän ja Pirkkalan kotitalouksiin. **ISSN** 2669-8595 (painettu) **ISSN** 2670-0352 (verkkojulkaisu) **LEHTI VERKOSSA:** www.2030-lehti.fi

JULKAISTU: Huhtikuussa 2024

Kuva: Pexels

3 kasteluvinkkiä kesäkauteen

Kesä tulee - ja todennäköisesti myös tarve kastella pihan kasveja kuivina kausina. Kun kastelet järkevästi, säästät vettä ja pääset itsekin helpommalla.

1 Kastele istutukset ja nurmikko illalla, sillä varsinkin kuumana hellepäivänä vesi haihtuu auringon paahteessa nopeasti.

2 Kerää sadevesi talteen ja käytä se kasvien kasteluun.

3 Tarkista, että hanojen liitokset eivät vuoda ja puutarhaletkut ovat ehjiä, jottei vettä valu hukkaan.

→ Lue: tampereenvesi.fi/jarkevan-vedenkayton-vinkit

Syntärisankari ja ympäristö kiittävät biojätelahjasta!

Pirkanmaan Jätehuolto täyttää tänä vuonna 30 vuotta ja toivoo lahjaksi biojätettä.

Lahja on käytännöllinen ja ympäristöystävällinen. Kahden kilon biojätepussista saadaan ravinteet 400 gramman ruislimppuun ja biokaasua neljän kilometrin autoiluun.

Kun olet antanut lahjasi biojäteastiaan, käy klikkaamassa vieraskirjaan osallistumisesi.

→ Hae lahjan pakettiin biopussi ja biovinkit tapahtumasta: pjhoy.fi/30vee

Kierrätyskiertue Repe & Romu & Riepu kulkee taas

Kuormurikaksikko pysähtyy 377 pysäkillä vuoden aikana. Kyytiin kelpaavat maksutta

- kodin vaaralliset jätteet (akut, öljyt, maalit ym.)
- sähkölaitteet
- metallit
- kaksi muovipussia puhdasta ja kuivaa poistotekstiiliä

→ Aikataulun löydät: pjhoy.fi/repejaromu

Laskurit neuvovat oikeisiin valintoihin

Tampereen Energia Sähköverkko ottaa kesän aikana verkkosivuillaan käyttöön laskurit, joiden avulla asiakas voi itse selvittää, minkälaiset aurinkopaneelit tai sähköauton laturit sopivat omaan sähkökäyttöpaikkaan.

Syötä palveluun haluamasi aurinkopaneeli- tai laturityyppi. Laskuri hakee kulutustietosi ja suosittelee niiden perusteella sopivimmat ratkaisut. Laskuri kertoo myös, jos käyttöpaikan tai sähköliittymän pääsulaketta pitää auton latausta varten suurentaa tai jakeluverkkoa vahvistaa aurinkopaneelien käyttöön sopivaksi.

– Laskurit tulevat todelliseen tarpeeseen. Esimerkiksi hiljan uhanneen sähköpulan aikana meiltä kysyttiin paljon aurinkopaneeleista, Tampereen Energia Sähköverkon toimitusjohtaja **Petri Sihvo** kertoo.

Laskurit on aluksi suunnattu ennen muuta omakotiasujen käyttöön, mutta tavoitteena on, että ne palvelevat tulevaisuudessa myös taloyhtiöitä.

Minkälaisiin jätteisiin lajitellaan pumpuli, entäs vanha kukkaruukku tai ämpäri?

Osoitteesta pjhoy.fi/lajitteluhaku löytyy vastaus jo lähes 1 200 tavaran lajittelulle. Lista täydentyy kävijöiden hakujen mukaan.

Finnparkin pysäköintitaloissa Tampereella on jo lähes

200 sähköautojen latauspaikkaa.

→ Katso tarkemmat tiedot latauspaikoista, niiden tyypeistä ja operaattoreista: finnpark.fi

LUKIJAKYSELY

Paljonko maksaa pysäköinti arkipyhinä?

Arkipäiville sijoittuvina pyhäpäivinä auton pysäköintimaksujen hinnat noudattavat Tampereella tavallisen sunnuntain hintoja. Vyöhykkeellä 1 pysäköinti on arkipyhinä puolenpäivän jälkeen maksullista, vyöhykkeillä 2 ja 3 arkipyhinä voi pysäköidä ilmaiseksi.

Moovy-parkkisovelluksessa arkipyhät on valmiiksi määritelty sunnuntaitariffien mukaan.

HYVÄ ME!

Laitetaan taas yhteisvoimin kotikulmat kuntoon!

Koko kaupungin siisteystalkoissa siistitään lauantaina 4.5. klo 10–14 talkooporukoin lähialueen puistoja, katuja, pyöriteiden varsia ja muita kaupungin yleisiä alueita. Talkooporukat saavat itse määrittellä siivottavan alueen, ja heille järjestetään tapahtuman puolesta jäteastiat ja -säkit.

Tutustu talkoisiin, kerää oma talkooporukasi ja ilmoittaudu mukaan 19.4. mennessä osoitteessa:

ekokumppanit.fi/siisteystalkoot

Jos talkooinnostuksesi herää vasta ilmoittautumisajan jälkeen, saat roska-pussin lähialueesi siistimistä varten pääkirjasto Metson Pop Up -pisteeltä.

Koko kaupungin siisteystalkoot järjestää Tampereen Infra, Tampereen kaupunki, Pirkanmaan Jätehuolto ja Ekokumppanit.

Nokian Koukkujärveltä saa biokaasua 24/7

BIG-tankkausasema toimii vuorokauden ympäri osoitteessa Testiradantie 10, Nokia. Biokaasu tuotetaan viereisessä Biomyllässä pirkanmaalaisen lajittelemista biojätteistä.

→ Lue lisää www.big.fi

Teksti: Tiina Makkonen / Kuvat: Laura Vesa

Kohti seudun yhteistä hyvää

Tampereen kaupunkiseudun kahdeksan kunnan tavoitteena on olla vuonna 2040 sinivihreä ja yhtenäinen helpon arjen seutu, josta jokainen voi löytää oman paikkansa.

Ennusteiden mukaan Tampereen kaupunkiseudun väkiluku kasvaa lähitulevaisuudessa vuosittain reilulla 4 000 henkilöllä ja on vuonna 2040 noin 480 000. Voimakkainta kasvu on Tampereella, mutta myös seudun muiden kuntien eli Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Vesilahden ja Ylöjärven asukasluvun odotetaan kasvavan.

Kuntien ei tarvitse painia uusien haasteiden edessä yksin. Koko kaupunkiseutu on sitoutunut jo pitkään siihen, että aluetta rakennetaan yhä yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi, jossa on helppo liikkua, tehdä töitä ja viettää vapaa-aikaa yli kuntarajojen.

– Käytännössähän elämme jo nyt hyvin seudullisesti. Töissä tai esimerkiksi lukiossa käydään naapurikunnan puolella ja harrastuksiin osallistutaan yli kuntarajojen. Vapaa-ajan viettossa järvet eivät katso kuntarajoja. Esimerkiksi tampereilaiset virkistäytyvät paljon ympäryskunnissa, seutusuunnittelupäällikkö **Kaisu Kuusela** kertoo.

Ympäristön ehdoilla

Edellinen Tampereen seudun rakennesuunnitelma on vajaan kymmenen vuoden takaa, jolloin moni asia oli toisin kuin nyt.

Muutoksia ohjaavat nyt ennen muuta ilmastonmuutos ja vihreä siirtymä, jolla tarkoitetaan muutosta kohti ekologisesti kestävämpää taloutta ja kasvua, joka ei perustu luonnonvarojen ylikulutukseen ja fossiilisiin polttoaineisiin.

– Noudatamme eurooppalaisten metropolien kehitysajatelmia, joka pohjautuu seudulliseen yhteistyöhön ja toiminnallisten suuralueiden kehittämiseen. Sujuvan arjen lisäksi tavoittelemme EU:n strategian mukaisesti teollisuutta takaisin Eurooppaan. Teknologiaosaaminen on jo nyt Tampereen seudulla huipputasolla, ja vihreän energian saatavuus paranee koko ajan, Kuusela selventää. →

Seutusuunnittelupäällikkö **Kaisu Kuusela** Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymästä on tyyppinen tamperelainen, joka elää seudulla laaja-alaisesti. “Keväällä eniten houkuttelee pyöräilyn tuoma vapaus. On hienoa päästä kuntoilemaan ja nauttimaan samalla seudun upeista viherympäristöistä Tampereen ulkopuolellakin.”

45%

Tampereen ulkopuolella asuvista kaupunkiseudun työllisistä asukkaista kävi vuonna 2021 töissä Tampereella.

Lähde: Tilastokeskus

- Vihreä siirtymä liittyy kiinteästi myös muun muassa rakentamiseen ja virkistytymiseen.
- Tavoitteenamme on esimerkiksi tehdä Tampereen seudusta vehreyden ja vesistöjen muodostama kokonaisuus, joka houkuttelee tulemaan seudulle ja josta ei tarvitse lähteä muualle virkistytymään. Ilmastonmuutos ja vihreä siirtymä otetaan yhä painokkaammin huomioon muun muassa viherrakentamisessa ja vesienhallinnassa. Tavoittelemme kuntarajat ylittäviä viherkäytäviä ihmisten ja ilmaston iloksi.

Yhdessä enemmän ja paremmin

Suunnittelun ytimessä on seudullinen yhteistyö, jonka perusajatuksena on se, että jokainen yhdessä paikassa tehty edistysaskel voi hyödyttää myös muualla.

– Tampereen seudulla on ymmärretty, että jos kaupungit ja kunnat kilpailevat keskenään, sotkeudutaan vain omiin jalkoihin eikä päästä eteenpäin. Yhteistyön avulla pystytään laajasti miettimään, minkälaiset valinnat edistävät yhteistä hyvää. Olemme tässä suhteessa poikkeuksellisen edistynyt kaupunkiseutu Suomessa, Kuusela kiittelee.

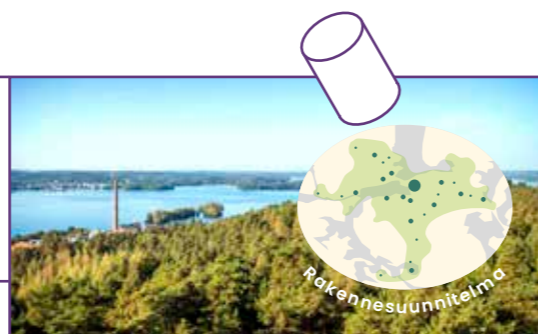
Tampereen seudun kuntien yhteinen rakennesuunnitelma on laajuudessaan ainutlaatuinen. Se kuvaa maankäytön, asumisen ja liikenteen suuntaviivat pitkälle tulevaisuuteen. Se myös ohjaa aidosti koko seudun päätöksentekoa, sillä se on hyväksytty kaikkien kahdeksan kunnan valtuustoissa.

– Toimimme eurooppalaisten metropolien tapaan. Osaamme tunnistaa, mikä on seudullisesti merkityksellistä ja tehdä yhdessä valintoja sen mukaan. Tästä esimerkkeinä ovat muun muassa hyvä seudullinen joukkoliikenne ja kuntarajat ylittävät palvelut. Olemme jo pitkään kehittäneet keskustoja ja tuoneet kasvua kaupunkiseudun rakenteen sisälle.

Aina vaiheessa

Suurissa EU-maissa – kuten Ranskassa, Saksassa ja Italiassa – seutujen kehityksessä lähdetään siitä, että talouden vetureina toimivat isot kaupungit. Tampereen seudun taloutta vetää Tampere, jonka lonkerot ulottuvat kaikkiin ympäryskuntiin.

RATKAISU

Rakennesuunnitelma luo suuntaviivoja

Tampereen kaupunkiseudun kolmas rakennesuunnitelma Vihreä metropolimme 2040+ on kaupunkiseudun kuntien yhteinen tahtotila seudun tulevaisuuden ratkaisuista. Edellinen seudullinen rakennesuunnitelma on vuodelta 2015.

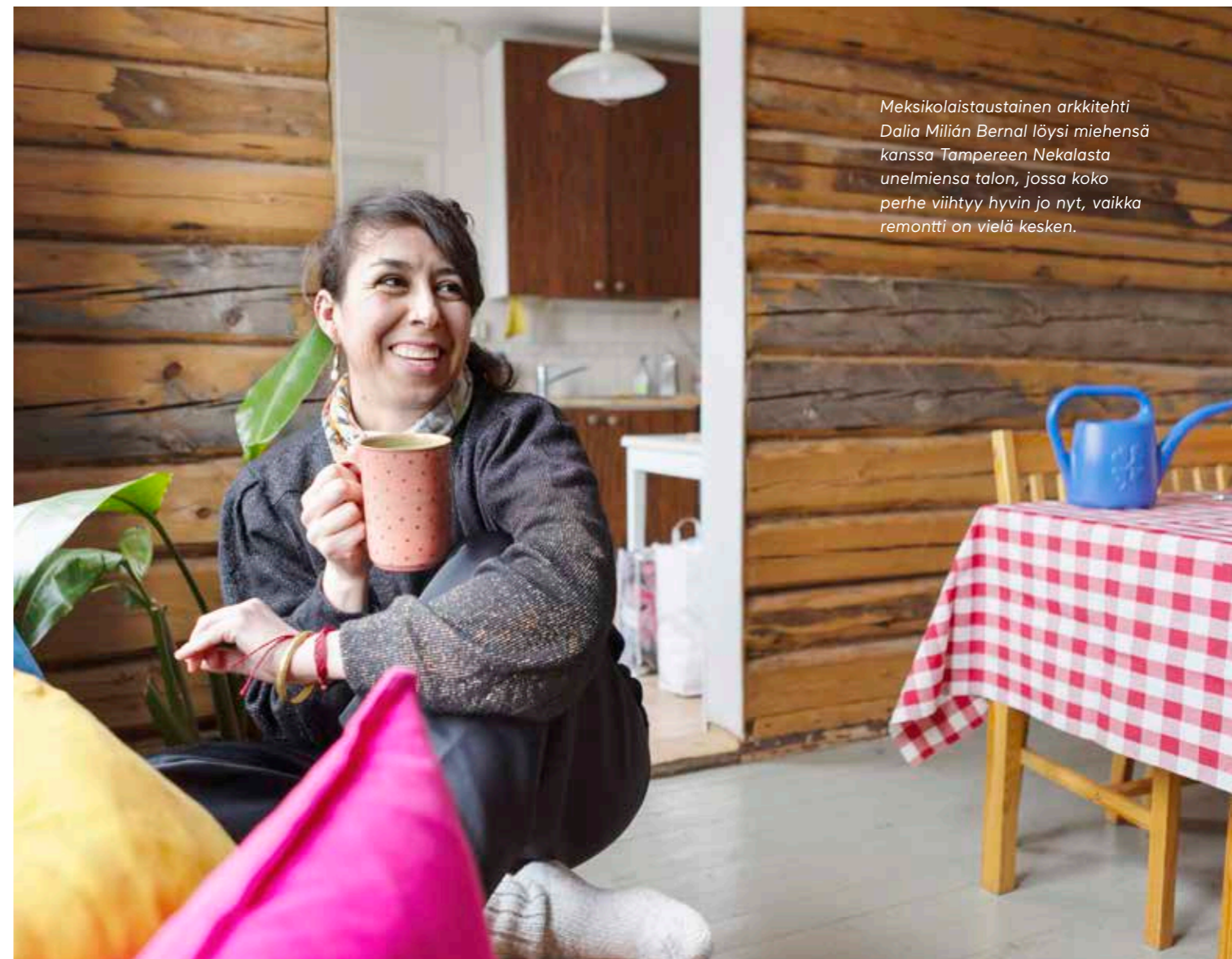
Uuden rakennesuunnitelman tavoitteet kytkeytyvät sekä ekologiseen, sosiaaliseen että taloudelliseen kestävyteen. Suunnitelma nojaa kahdeksaan päätavoitteeseen:

- kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen eheyttäminen
- keskustojen ja keskuksien kehittäminen
- asuin ympäristön kauneuden, laadun ja monipuolisuuden parantaminen
- elinkeinoelämän ja kansainvälisyyden vahvistaminen
- kestävän liikunnan lisääminen
- palvelujen ja palveluverkkojen seudullinen kehittäminen
- vetovoimaisen vehreyden lisääminen
- energiamurroksen huomioiminen

→ Lue: tampereseutu.fi/tulevaisuus/rakennesuunnitelma-2040

– Täytyy muistaa, että suunnittelu on hidasta ja mikään ei tule koskaan valmiiksi. Maailma muuttuu ja sitä myötä myös meidän on pystyttävä koko ajan katsomaan, mikä teema vaatii milloinkin eniten panostusta. Tavoitteenamme on joka tapauksessa tehdä Tampereen seudusta maailmalle avoin, ihana, pieni metropoli, Kaisu Kuusela sanoo. ■

LISÄÄ Mitä tilastot kertovat Tampereen seudun väestörakenteen kansainvälisyydestä: 2030-lehti.fi

Meksikolaistaustainen arkkitehti Dalia Milián Bernal löysi miehensä kanssa Tampereen Nekalasta unelmiensa talon, jossa koko perhe viihtyy hyvin jo nyt, vaikka remontti on vielä kesken.

"Tampereen seudulla parasta ovat järvet ja puut"

Meksikolainen **Dalia Milián Bernal** on ihastunut suomalaisen kotikaupunkiinsa ja toivoo, että Tampere säilyttää parhaat puolensa myös tulevaisuudessa.

Kun Dalia Milián Bernal muutti Tampereelle miehensä ja 1,5-vuotiaan tyttärensä kanssa, oli Suomessa pimeää ja kylmää. Elettiin tammikuun loppua vuonna 2017. Tampere tervehti Meksikosta tulijoita 15 asteen pakkasilla.

– Se oli vähän pelottavaa. Tuli mieleen, miten ihmeessä selviämme tällaisissa oloissa, nainen muistelee.

– Olimme asuneet saksalaisen mieheni kanssa muutama vuosi kotimaassani. Meillä oli Meksikossa oikein hyvä olla, mutta kun lapsi ilmoitti tulostaan, halusimme

hänelle turvallisempaa elämää. Mieheni haki työtä Tampereen Hervannasta ja sai paikan. Sen turvin päätimme lähteä Suomeen.

Yhtenä kauniina talvipäivänä perhe päätti lähteä kävelylle Särkänniemen suuntaan. Milián Bernal näki ensimmäisen kerran, kuinka järven jäällä kävelevät ihmiset loivat väripilkkuja valkoiseen maisemaan. Se näytti taianomaiselta.

– Tajusin, miten hienoja asioita täällä pääsee kokemaan, ja ihastuin kaupunkiin.

Visit Tampere/Laura Vanzo

"Vaikka Tampere on asukasluvultaan aika pieni, täällä voi elää hyvin urbaania elämää."

→ **Kaikkea ei tarvitse uudistaa**

Tampere on ottanut korkeasti koulutetun pariskunnan erinomaisesti vastaan. Milián Bernalin tutkimushaaveet lähtivät toteutumaan jo ensimmäisenä vuonna. Työpaikka löytyi nopeasti Hervannan kampukselta. Nykyään hän muun muassa toimii projektipäällikkönä kestävän asun- tosuunnittelun tutkimusryhmässä ja opettaa Tampereen yliopiston rakennetun ympäristön tiedekunnassa vastuulista arkkitehtuuria, kaupunkisuunnittelua ja suunnittelun teorioita.

Perhe on saanut seitsemässä vuodessa Tampereelta paljon ystäviä, ja koti ympäristöineen tuntuu jo omalta.

2030-gallup: Mikä tekee Tampereen kaupunkiseudusta hyvän paikan asua ja elää?

VIDEO 2030-lehti.fi

Hyvät pyöräilymahdollisuudet ovat luksusta Meksikossa asumisen jälkeen. Se on tärkeää, sillä perheellä ei ole autoa. Kolme vuotta sitten Milián Bernal osti miehensä kanssa vanhan paritalon Nekalasta. Remontti etenee pikkuhiljaa kiireisen arjen keskellä.

Milián Bernal katselee kaupunkia ja sen ympäristöä alan tutkijan silmin.

- Tunnen asioita ruohonjuuritasolta, sillä olen tutkinut muun muassa kaupunkisuunnitteluun liittyvää kansalaisaktivismia. Ilman kansalaisten aktiivista osallistumista esimerkiksi Eteläpuiston suunnitteluun olisi alue nyt muuttumassa aivan toiseen suuntaan. Aktiiviset kansalaiset tuovat paljon tietämystä, jota kannattaa käyttää hyväksi päätöksenteossa.

- Tampere haluaa näyttäytyä isona ja edistyksellisenä kaupunkina, jossa tehdään koko ajan jotain uutta. Itse katselen kaupunkia vähän toisesta näkökulmasta. Tampereen vahvuuksia ovat mielestäni ennen muuta järvet ja puut. Kaupungissa saisi olla enemmän lidesjärven tapaisia paikkoja, joiden annetaan olla luonnontilaisia. Tulen kaupungista, josta luonto on hävinnyt kokonaan. On tärkeää suunnitella kaupunkeja niin, että vastuullisuus toteutuu kaikilla tasoilla.

Pieni elää urbaanisti

Dalia Milián Bernal on kotoisin Querétarosta, joka on 1,5 miljoonan asukkaan kaupunki noin 200 kilometriä Mexico Citystä pohjoiseen. Alue kärsii vakavasta kuivuudesta. Puhtaasta juomavedestä on puutetta.

- Täällä voimme nauttia raikkaan veden runsaudesta. Rakastamme Tampereen seudun järviä, erityisesti läheisintä lidesjärveä, jonka rannoilta muun muassa tykkäämme seurata lintujen elämää. Ehkä suomalaisille joutsenet eivät ole mitään erityistä, mutta meidän mielestämme ne ovat todella upeita lintuja.

Milián Bernal haluaa elää turvallista ja monipuolista tamperelaiselämää nyt mutta myös tulevaisuudessa. Hän pärjää kaupungissa hyvin, vaikkei vielä pystykään kommunikoimaan suomeksi.

- Tampere ei ehkä ole maailman kaunein kaupunki, mutta täällä on paljon mielenkiintoisia paikkoja ja hienoja tapahtumia. Vaikka kaupunki on asukasluvultaan aika pieni, täällä voi elää hyvin urbaania elämää. Täältä ei tarvitse lähteä muualle täyttämään esimerkiksi kulttuuritarpeita. Kaikkea saa paikan päältä. ■

PUHTAAMPI HUOMINEN

Ympäristön huomioiminen työmaalla on kaikkien yhteinen asia

Kun uutta infraa rakennetaan, ympäristön tarpeet huomioidaan kaikissa vaiheissa. Tesoman taimiston uuden asuinalueen infratöissä hyödynnetään digitaalisen mittausjärjestelmän avulla saatavaa dataa, jolla voidaan seurata työmaalta muodostuvia ilmastopäästöjä.

Teksti ja henkilökuvat: Tiina Makkonen

iStockphoto

Tampereen Veden Jukka Palonperän (kesk.) ja Tampereen Infran Juha-Matti Niemisen (vas.) ja Aaro Liukko-Sipin (oik.) yhteisenä tavoitteena on luoda Tesoman taimiston tuleville asukkailla hyvä ja toimiva infra.

→ Muun muassa vesijohto- ja viemäriverkoston rakentaminen on paljon muutakin kuin mekaanista kaivuutyötä. Töiden vaikutuksia ympäristöön seurataan Tesoman taimiston työmaalla digitaalisen työmaanhallintajärjestelmän avulla. Järjestelmä pystyy keräämään dataa kaivinkoneiden ja kuorma-autojen päästöistä.

– Nykyaikaisista kuorma-autoista ja työkoneista saadaan digitaalista tietoa, joka kertoo auton tai koneen käyttötunneista, polttoainenkulutuksesta ja ilmaan muodostuvista päästöistä. Uusi suunnittelujärjestelmä me kokoaa datan yhteen. Pystymme seuraamaan muun muassa kaluston käyttöastetta. Kun koneiden ja autojen käyttötarve saadaan optimoitua, vähenevät myös päästöt, Tampereen Infran tietomalliasiantuntija **Juha-Matti Nieminen** selittää.

Raportit kertovat, että autojen ja koneiden käytön optimoinnilla on selkeä vaikutus työmaan kokonaispäästöihin. Tesoman taimiston alueella on kerralla töissä useita poltomootorikäyttöisiä kaivinkoneita ja kuorma-autoja.

– Päästöjen raportointivelvoitteet ovat lisääntymään päin. Jo lähivuosina urakoitsijan on pystyttävä kerto-

maan, kuinka paljon työmaa on tuottanut hiilidioksidipäästöjä. Me testaamme järjestelmää jo nyt, jotta hallitsemme asian sitten, kun raportointi on pakollista, Tampereen Veden rakennuttajainsinööri **Jukka Palonperä** kertoo.

– Tavoitteenamme on, että jatkossa kaikilta Tampereen Infran työmailta saadaan raportoitua päästöjä kootusti, Nieminen sanoo.

Maa-ainekset kierrätetään työmaalla

Kun maata kaivetaan esimerkiksi uuden asuinalueen infratöiden alta, nousee ylös maa-ainesta, jolle ei ole enää kohteessa käyttöä. Ennen ylimääräinen maa-aines lastattiin kuorma-autoihin ja vietiin työmaa-alueelta maanlajityspaikoille. Nyt se kerätään talteen ja käytetään johonkin toiseen tarkoitukseen samalla paikalla tai ainakin lähimaastossa.

– Olemme kevään ajan rakentaneet infraa Tesoman taimiston alueelle, johon on tulossa uusi asuinalue. Olemme hyötykäyttäneet kaivuumaita muun muassa pengerryksiin ja puistokäytävien luiskiin. Ylijäänyttä kierrätys-

Tampereen Infran koneenkuljettaja Markku Heimosaaari ja työnjohtaja Aaro Liukko-Sipi kävivät helmikuussa läpi tulevia töitä työmaalla.

"Kun koko ketju toimii samojen tavoitteiden hyväksi, saadaan aikaan yhä ympäristöystävällisempää infrarakentamista."

maata on viety parin kilometrin päähän toiselle työmaalle hyötykäyttöön, Tampereen Infran työnjohtaja **Aaro Liukko-Sipi** kertoo.

Maa-ainesten järkevä kierrätys vähentää kuljetuksia paikasta toiseen. Polttoainetta säästyy ja hiilidioksidipäästöt vähenevät.

– Olemme töiden tilaajana sitoutuneet Tampereen kaupungin tavoitteisiin olla hiilineutraali vuonna 2030. Päästöt täytyy huomioida kaikissa toiminnoissa, Palonperä sanoo.

Työmaavedet käsitellään

Päästöjä syntyy myös rakennustyömaiden hulevesistä, kun maa-ainesta kaivetaan esiin.

– Pyrimme siihen, että hulevesien ravinteet eivät mene työmailta eteenpäin vaan suodattuvat pois, Palonperä kertoo.

Tesoman taimiston työmaalle on tuotu erityinen hulevesikontti, johon pumpataan salaojien kautta kaikki kaivuutöiden aiheuttamat hulevedet. Kontin puhdistussäiliöistä vesi pumpataan vielä kaivoon.

– Kaivon kivipesä puhdistaa vettä lisää. Sieltä selkeytynyt vesi menee suoraan Myllypuroon, Liukko-Sipi kuvaillee.

– Seuraamme veden pitoisuuksia laboratoriotutkimuksilla. Jos poikkeamia ilmenee, selvitämme syyn yhdessä kaupungin ympäristöviranomaisten kanssa, Palonperä kertoo.

– Ympäristöratkaisut tehdään kaikkien toimijoiden yhteistyönä. Kun koko ketju toimii samojen tavoitteiden hyväksi, saadaan aikaan yhä ympäristöystävällisempää infrarakentamista. ■

LISÄÄ Mitä data kertoo yhden kaivinkoneen viikkopäästöistä: [2030-lehti.fi](https://www.tampere.fi/2030-lehti)

Uuden asuinalueen rakentaminen alkaa infratöillä

Kun uuden asuinalueen suunnittelu on edennyt käytännön rakennusvaiheeseen, työt alkavat infratöillä. Alueelle rakennetaan kaavaan merkityt tiet, puistot, vesijohto- ja viemäriverkosto, leikki- ja kuntoilualueet, tunnelit ja sillat sekä muun muassa tietoliikenne- ja sähköverkot. Kun alueen infra on paikallaan, alkaa rakennusten pystyttäminen.

Tesoman taimiston infrarakentaminen aloitettiin vuoden 2023 lopussa. Talonrakentajat pääsevät aloittamaan työt vuoden 2024 aikana. Tuleva asuinalue nousee Tampereelle Tesoman uimahallin ja jäähallin pohjoispuolelle.

”Ilahdun naurettavan isosti tosi pienistä asioista”

Muusikko ja kirjailija **Marko Annalan** mielestä nykyisessä kotikaupungissa oli aluksi vain yksi huono puoli - eikä sekään häiritse enää 20 vuoden sulattelun jälkeen.

Teksti ja kuva: Tiina Makkonen

Marko Annala

- **Ammatti:** Muusikko ja kirjailija
- **Perhe:** Kolme lasta, vaimo Inga Magga ja kolme kissaa
- **Asuu:** Tampereen läntisessä keskustassa
- **Ajankohtaista:** Metalliyhtye Mokoman uusin albumi julkaistiin maaliskuussa. Myrsky on yhtyeen 12. pitkäsoitto. Annalan neljäs romaani on viimeistelyvaiheessa.

Marko Annala pyyhältää Tampereen Metsonkulman kahvilaan puolijuoksua.

– Kävin ostamassa lähikaupasta palohälyttimiin uudet paristot. Jäin tuulikaapissa suustani kiinni ikäihmisen kanssa, joka odotteli palvelutaksia. Minusta on selvästi tullut tamperelainen.

– Mie muutin ensimmäisen kerran tänne Lappeenranta vuonna 2004. Tykkäsin kaupungissa kaikesta muusta paitsi hitaudesta. Nyt olen omaksunut sitä jo niin paljon, ettei häiritse, vaikka joku jää tupeksimaan kaupan kassalle tai muuten vain juttelemaan leppoisasti. Saatan tehdä sitä itsekin.

Arki on täynnä vauhtia Annalan kolmilapsisessa taiteilijaperheessä, jossa ”iltatähti” on vasta puolitoistavuotias. Aamuisin mies herää keittämään kahvia jo pari tuntia ennen nuorimmaista, jotta ehtii kirjoittaa. Päivät hän viettää lapsen kanssa, kun vaimo on opetustöissä. Omat menot ajoittuvat pääasiassa viikonlopuille, jolloin aika menee muun muassa keikkailuun ja treeneihin.

– Jos miulle jää arki-iltaisin omaa aikaa, tykkään tehdä palapelejä. Keskeneräinen työ on aina käärittävä syrjään, jotta esimerkiksi kissat eivät sotke sitä. Kun palapeli on valmis, rikon sen saman tien ja aloitan seuraavan.

Lätäköt kutsuvat

Marko Annalan rakkaimmat harrastukset olivat nuoruudessa musisointi ja kirjoittaminen. Harrastukset ovat pysyneet samoina, mutta molemmista on tullut myös ammatti. Romaaneja alkoi syntyä viime vuosikymmenellä, biisejä paljon aiemmin. Metallisista soundeistaan tunnettu Mokoma-yhtye perustettiin vuonna 1996. Annala on yhtyeen laulaja, kitaristi, biisien sanoittaja ja pääasiassa myös säveltäjä.

– Kun istun kotisohvalla, sylissä on aina kitara. Kirjat ja biisit voivat syntyä missä vain, kotipihalla tai kävely-

lenkillä. Miun suosikkikävelyreitti kulkee Näsinpuistosta Ranta-Tampellan kautta Tallipihalle ja takaisin Näsinpuiston kupeeseen. Kun Tampere on marraskuussa ankeimmillaan, siellä on silloinkin kaunista. Mie rakastan muun muassa sitä, miten keinovalot heijastuvat Näsjärven pinnasta.

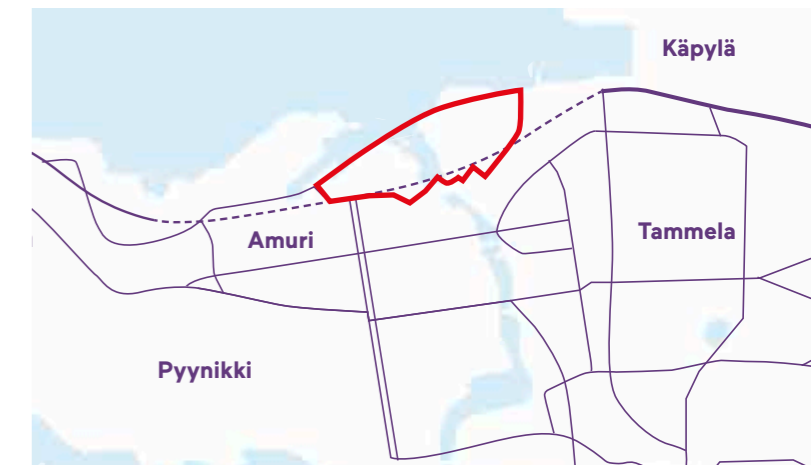
Saimaan rannalla kasvaneena Annala nauttii veden läheisyydestä.

– Tampereella on upea sijainti kahden lätäkön välissä. Pyhäjärven rantakallioilla ovat löytyneet sanat moneen Mokoman biisiin.

Marko Annala kertoo viihtyvänsä parhaiten kaupungissa ja sen keskusta-alueella. Ratikalla ja nyssellä pääsee sinne, minne on tarvekin päästä. Arjen tähtihetki ei vaadi suurten unelmien toteutumista.

– Jotkut varmaan ajattelevat, että innostun naurettavankin isosti ihan pienistä asioista. Kun lähikauppaan on tullut uusi vegetuote, saatan hehkuttaa sitä viikon. ■

Marko Annalan arjen punainen viiva

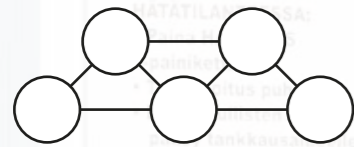

NÄISTÄ KOLMESTA LUOVUN:

1 En ole koskaan omistanut autoa, eikä minulla ole edes ajokorttia. Tykkään liikkua jalan tai julkisilla.

2 Teen tietoisia ruokailupäätöksiä itseni ja koko perheen puolesta. Suosin kasvisvaihtoehtoja lihan sijaan.

3 En lentomatkaille lomailutarcoituksessa. Muun muassa keikkamatkat Japaniin on ollut pakko tehdä lentäen.

Kiertotalouden asialla

Teksti ja kuva: Tiina Makkonen

Jotta luonnonvarat riittävät tulevaisuudessa, täytyy kehittää yhä fiksumpia toimintamalleja, joiden avulla voidaan kuluttaa yhä kestävämmiin.

Reilu vuosi sitten Pirkanmaan Jätehuolto päätti lisätä panostusta kiertotalouden edistämiseen ja haki kehitysyksikköönsä alan erityisosaajaa. Kiertotalousasiantuntijan tehtävää on siitä lähtien hoitanut ympäristötekniikan diplomi-insinööri **Maarit Särkilähti**.

– Kiertotalous on uusi ja nopeasti kehittyvä ala. Seuraan työssäni alan tutkimusta ja kehitystä ja olen itsekin mukana monenlaisissa verkostoissa, Maarit Särkilähti kertoo.

– Kehitämme Pirkanmaan Jätehuollossa järjestelmiä, joiden avulla saamme materiaalit entistä paremmin kiertoon. Erityisesti muovien ja biojätteen kierrättämistä pystytään parantamaan.

Viime vuonna yhtiö keräsi kokeiluna jätekeskuksissa kovamuovia. Yhteistyökumppanina toimiva kierrätysyrittäjä kehitti omaa käsittelyprosessiaan muovin koostumuksesta saadun tiedon perusteella.

– Yhteistyö on tärkeää, jotta saamme kiertotalouden ratkaisuja kehitettyä eteenpäin. Tämä on mielenkiintoista työtä, jolla on aidosti merkitystä.

Kiertotalousasiantuntija Maarit Särkilähti tankkaa autonsa pirkanmaalaisten biojätteistä tehdyllä BIG-biokaasulla.

Kiertotalous Pirkanmaa-kehittämiskeskus

Maakunnallinen Kipi on perustettu vuonna 2023 tukemaan kuntia ja yrityksiä kiertotalouden edistämiseksi. Pirkanmaan Jätehuolto tilaa sieltä erilaisia asiantuntijapalveluita.

Yritykset

Materiaalin kierrätykseen erikoistuneet yritykset hoitavat Pirkanmaan Jätehuollon keräämän materiaalin käsiteltynä uusio-käyttöön.

Tutkimuslaitokset

Pirkanmaan Jätehuolto osallistuu moniin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin sekä muun muassa tarjoaa materiaalia erilaisiin testauksiin.

Kunnat

Jäteyhtiön 17 omistajakunnalla on kullakin omia ympäristö- ja kiertotaloustavoitteita, jotka on otettava huomioon kiertotalousasiantuntijan työssä. Kunnat saavat jäteyhtiöstä tietoa muun muassa jätemääristä ja jätteiden käsittelytavoista.

Suomen Kiertovoima ry

Yhdistys edistää kiertotaloutta uudistamalla jätehuoltoa ja innovoimalla materiaalien kierrätystä kuntien jätelaitosten kanssa. Pirkanmaan Jätehuolto saa KIVOsta muun muassa vertailukelpoista tietoa eri alueilta.

Ympäristöhallinto

Jäteyhtiö käy keskustelua kiertotalouden tavoitteista ja keinoista ympäristöhallinnon kanssa. Valtakunnallinen jätesuunnitelma ulottuu vuoteen 2027. Siinä esitetään jätehuollon ja jätteen synnyn ehkäisyn tavoitteet sekä toimet tavoitteiden saavuttamiseksi.

Metropolit, ottakaa oppia Mansesta

Kuva: Ain Nikus

Perheessämme reissataan työn vuoksi paljon. Mitä enemmän ulkomaankokemuksia kertyy, sitä paremmalta paikalta Tampereen seutu tuntuu.

Sanokaa tätä keski-ikäisyydeksi, mutta olen vuosi vuodelta kiitollisempi Tampereen puhtaudesta. Harva dumpkaa roskäsäkin moottoritien varteen tai kakattaa taaperonsa yliopiston portaille. (Kyllä, olen todistanut jälkimmäistä Shanghaissa.) Jätehuolto pelaa, ja ainakin kahdeksan kymmenestä manselaisesta heittää roskat roskiin.

Vaikka Tampereen keskusta kaipaa lisää viheralueita, elämme luonnon sylissä. Käydessäni Rauhaniemessä mietin usein, että uiskentelenpa tässä samalla avannossa, kun joku luistelee ohi, alle parin kilometrin päässä keskustasta.

Joukkoliikenteessämme on vielä kehitettävää, mutta Tampere ympäryskuntineen on jo nyt varsin saavutettava. Sen muistaa, kun rampaa Euroopan metroissa – tai yrittää päästä ihan vain junalla Turkuun.

Kolmas arvokas asia, jolle sokeudumme, on turvallisuus. Meille on itsestään selvää, että lapset kulkevat koulumatkat itse ja voivat harjoitella keskustassa asioimista alakouluikässä. Tampereella ja sen ympäristössä saa kasvaa omatoimiseksi, maailmaan luottavasti suhtautuvaksi ihmiseksi.

Kun lueskelen Facebook-ryhmien valituksia, joissa Tampereella haikaillaan Viistokadun perään, minun tekee mieli kiljua, että ymmärrättekö, miten hienossa kaupungissa elämme. Metropoleilla on ympäri vuorokauden auki olevat viinipuotinsa ja terassinsa. Meillä taas on mahdollisuus astua ulos kodeistamme joka päivä, mihin vuorokaudenaikaan tahansa.

Suurin uhka eivät ole saasteet ja kidnappaukset, vaan se, että naapuri häiriintyy, kun rappukäytävässä kolistellaan.

Janica Brander on tamperelainen toimittaja, kirjailija, bloggaaja, ruokavaikuttaja ja ihminen.

"Metropoleilla on ympäri vuorokauden auki olevat viinipuotinsa ja terassinsa. Meillä taas on mahdollisuus astua ulos kodeistamme joka päivä, mihin vuorokaudenaikaan tahansa."

Hyvästit ilmalinjoille

Kesäkauden loppuun mennessä kaikki Länsi-Tampereen suurjännitelinjat kulkevat maan alla. Viimeiset ilmajohtoja kannattelevat pylvää puretaan talvella 2024–2025.

Teksti ja kuvat: Tiina Makkonen

Vaasantien varteen kaivetaan kesän 2024 aikana kaapelinveto- ja jatkosmonttuja, jotka vaihtavat paikkaa sitä mukaa kun alumiinisen maakaapelin vetäminen edistyy.

Suurjännitelinjat siirretään maan alle Tampereen uusien kaavoitustarpeiden vuoksi. Nykyisten ilmalinjojen purkaminen vapauttaa tilaa muun muassa uusille ratikkakiskoille, kaduille ja rakennuksille.

– Maisema muuttuu paljon, kun ilmalinjojen suuret pylvää saadaan pois. Tänä talvena poistettiin Lamminpää–Myllypuro-linjan vanhoja pylviä. Maakaapelointi tehtiin siellä jo edellisessä kesänä, Tampereen Energia Sähköverkko Oy:n projektipäällikkö **Timo Hakkarainen** kertoo.

Sähkölinjojen uusimisen yhteydessä pystytään huomiomaan entistä paremmin luontoarvot. Suunnittelutiimin

Timo Hakkarainen kertoo, että vuonna 2025 Länsi-Tampereen maisemasta poistuvat viimeisetkin suuret ilmajohtopylväät.

tiimipäällikkö **Anssi Salonen** kertoo, että uusi maan alla kulkeva Lamminpää–Myllypuro-linja tehtiin mukailen katuverkostoa, jotta uusi kaapeliyhteys saatiin siirrettyä Natura-alueen ulkopuolelle. Entinen ilmajohtolinja kulki osin suojeltavan alueen puolella. Tämän kesän työt tehdään tiiviisti rakennetulla kaupunkialueella ja maakaapelilyhteudet mukailevat poistuvan ilmalinjan reittiä.

Ilmajohtoverkon pylvää poistetaan maakaapeloinnin jälkeisenä talvena. Routainen maa kestää paremmin raskaiden koneiden painoa, eikä purkamisesta jää jälkiä maastoon. Kun maa on sulanut, betoniperustukset murskataan 70–80 sentin syvyyteen ja maanpinnat maisemoidaan ympäristön mukaan. Käytöstä poistuvat pylvää kierrätetään.

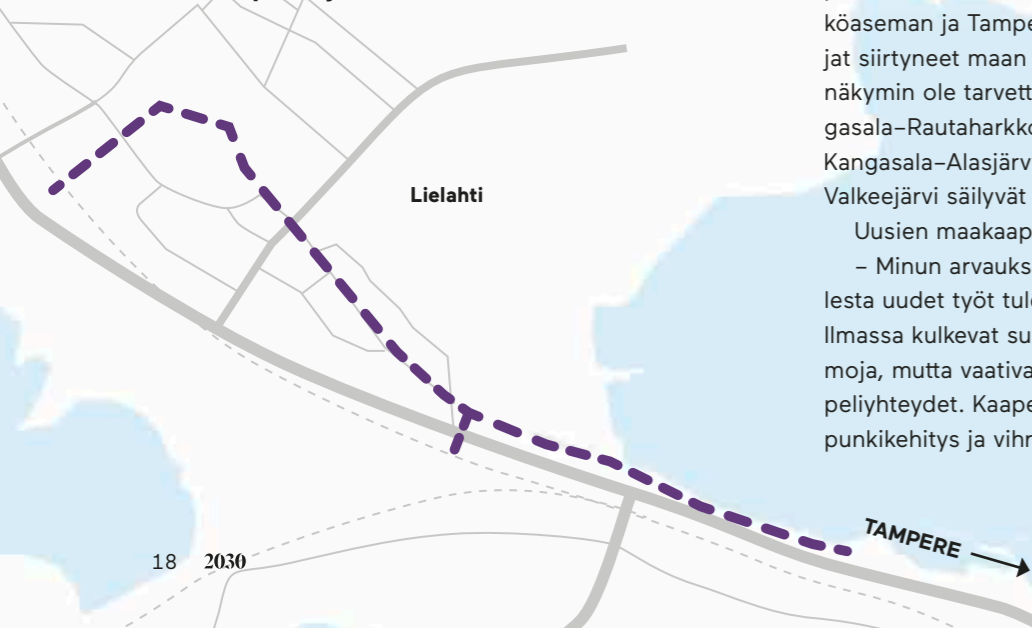
Kaapelointitarpeet täytetty

Kun Pölkylänniemi–Lielähti–Lamminpää-linjan maakaapelointi saadaan valmiiksi, ovat kaikki Rautaharkon sähköaseman ja Tampereen länsirajan väliset suurjännitelinjat siirtyneet maan alle. Uusille kaapeloinneille ei näillä näkymin ole tarvetta. 110 kV:n sähkölinjat väleillä Kangasala–Rautaharkko, Kangasala–Hervanta–Rautaharkko, Kangasala–Alasjärvi–Kaleva, Kangasala–Nurmi ja Teisko–Valkeejärvi säilyvät toistaiseksi ilmalinjoina.

Uusien maakaapelien elinikä on aikakin 50 vuotta.

– Minun arvaukseni on, että teknisen käyttöiän puolesta uudet työt tulevat eteen noin 70 vuoden kuluttua. Ilmassa kulkevat suurjännitelinjat olivat hyvin käyttövarmoja, mutta vaativat enemmän kunnossapitoa kuin kaapeliyhteudet. Kaapeloimalla mahdollistetaan myös kaupunkikehitys ja vihreä siirtymä, Hakkarainen sanoo. ■

Pölkylänniemi–Lielähti–Lamminpää- maakaapelilinja

Ikurin Virelän takana oleva ilmajohtopylväs kaatui helmikuussa 2024 suuren nosturin voimin. Pylväs oli 21 metriä korkea ja se ehti olla paikallaan 51 vuotta. Maisemointitöiden jälkeen pylvään kohta alkaa näyttää samalta kuin ympäristönsä.

110 kilovoltin suurjännitelinjat kuljettavat sähköä valtakunnallisesta kantaverkosta alueen sähköasemien välillä.

Maakaapelointi on osa vihreää siirtymää

Sähköverkon maakaapeloinnista on monenlaista hyötyä:

- Verkon siirtäminen maan alle varmistaa sen, että sähkönsiirto toimii varmasti ja laadukkaasti - myös vaikeissa sääoloissa.
- Ilmajohtoyhteyden korvaaminen maakaapelilla vapauttaa maa-alueita muuhun käyttöön.
- Asumisympäristöt ja virkistysalueet muuttuvat viihtyisämmiksi, kun ilmajohtot poistuvat näköpiiristä.
- Kaapelointireitit ohjataan pois Natura-alueilta, mikä turvaa luonnon eliöyhteisöjen selviytymistä näillä alueilla.

Sähkölaitteiden kannan uusiminen etenee

Tampereen seudun sähkömittareiden uusiminen pääsee täyteen vauhtiin kesän jälkeen. Vaihdot alkavat Itä-Tampereelta ja etenevät kohti länttä.

Ennen sitä siirretään 45 000 mittalaitetta uuden luontopalvelun piiriin ja tehdään 1 500 käyttöpaikan pilot-

tiasesennus. Ensimmäiset uudet sähkömittarit vaihdetaan Hallilan alueella.

Kotitalouksia tiedotetaan hyvissä ajoin lähestyvistä vaihdostyöistä. Mittarien uusimistyön etenemistä voi seurata Tampereen Energia Sähköverkon verkkosivuilta, josta saa päivittyvää tietoa siitä, missä päin kaupunkia mittarinvaihdot kulloinkin ovat menossa.

Suunnitteletko sähköautojen latausasemien tai aurinkovoimalan hankintaa?

Sähköautojen latausasemien tai oman aurinkovoimalan hankkiminen on taloyhtiölle tai yritykselle iso asia, joka kannattaa tehdä huolella suunnittelusta lähtien. Tampereen Energian SmartNRG-ratkaisujen avulla saat uudet toiminnot käyttöösi avaimet käteen -periaatteella.

LISÄÄ Mitä SmartNRG pitää sisällään ja mitä suunnittelussa kannattaa ottaa huomioon: [2030-lehti.fi](https://www.2030-lehti.fi)

Vastaa Tulevaisuuskyselyyn Miten asut ja elät tulevaisuudessa?

Tampereen kaupunkiseudulla on käynnissä Väestö 2040 -hanke, jossa seutusuunnittelun asiantuntijat kartuttavat ymmärrystä kaupunkiseudun mahdollisista tulevaisuuksista sekä siitä, millainen seudun väestö voisi olla vuonna 2040.

Kutsumme sinut vastaamaan kyselyyn, jolla keräämme seudun asukkaiden näkemyksiä ja ymmärrystä arjesta ja tulevaisuuden elämäntavoista kaupunkiseudulla.

Pääset vastaamaan hankkeen nettisivuilta löytyvästä linkistä.

Seutupaneelin jäsenenä saat aina tiedon osallisuusmahdollisuuksista. Liity vaikuttajien joukkoon: tampereenseutu.fi/seutupaneeli

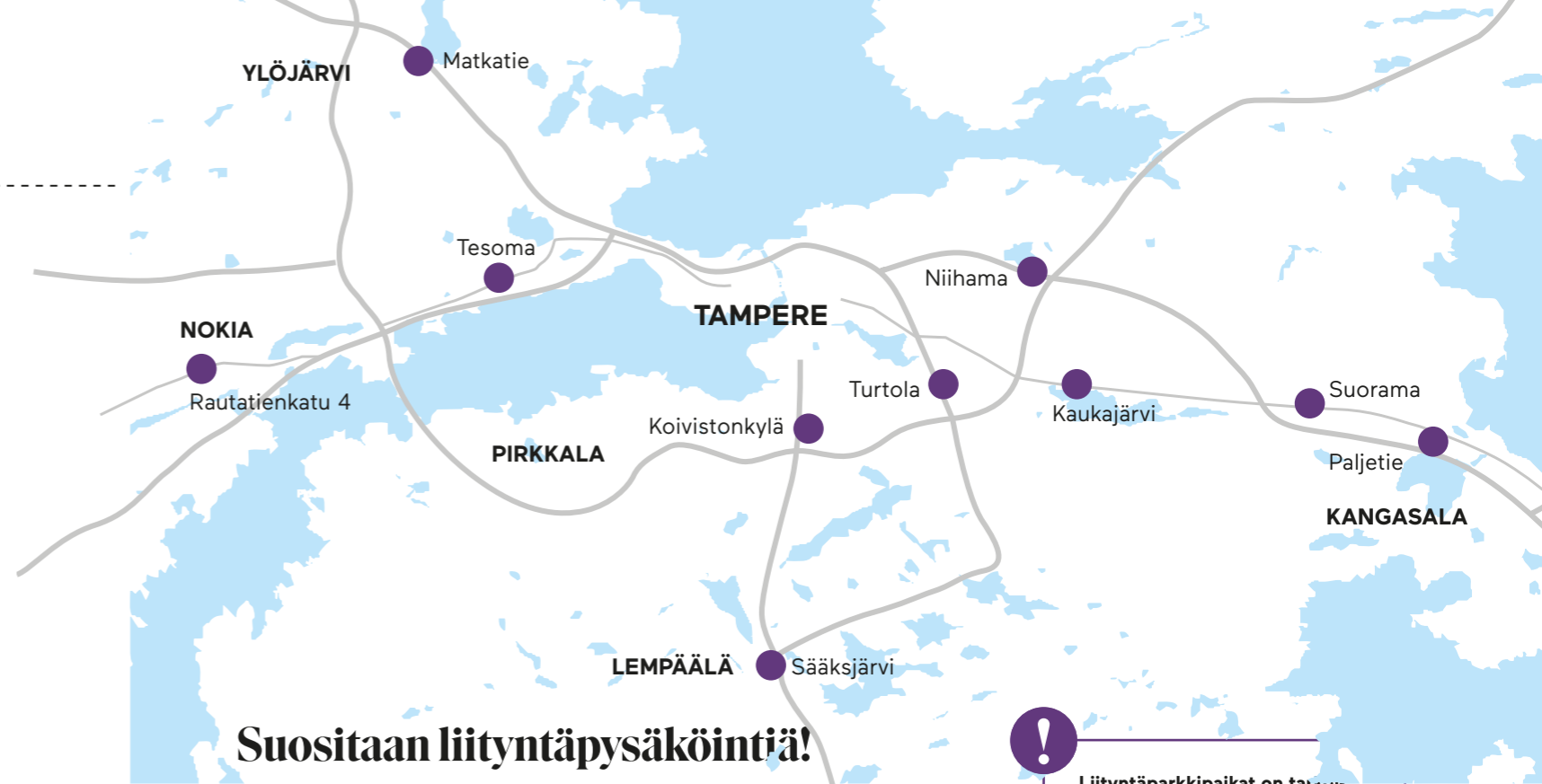
→ tampereenseutu.fi/vaesto2040

Answer the Future Survey How and where will you live in the future?

The Tampere City Region is running a project called Residents 2040, in which urban planning experts are developing an understanding of the possible futures of the region and what the population of the region could look like in 2040.

We invite you to respond to the Future Survey, which collects the insights and understanding of residents about their daily lives and future lifestyles in the city region.

You can find the link to respond to the survey on the project website.

Suositaan liityntäpysäköintiä!

Jos lähetyvilläsi ei ole joukkoliikenteen pysäkkiä, pääset keskustaan ilman omaa autoa, kun jätät kulkuneuvosi liityntäpaikalle ja jatkat matkaa bussilla, junalla tai ratikalla. Tampereen seudulla on jo 11 viralliseksi liityntäpysäköintiä merkittyä kohdetta. Sijainnit näkyvät kartalla.

→ Lue lisää: [2030-lehti.fi](https://www.2030-lehti.fi) ja [nysse.fi/liityntapysakointi](https://www.nysse.fi/liityntapysakointi)

Liityntäparkkipaikat on tarkoitettu niille, jotka jatkavat matkaa julkisilla välineillä ja palaavat hakemaan auton ehkä jo samana päivänä. Paikat eivät ole autojen yleisiä säilytyspaikkoja.

Vie auto edulliseen Futisparkkiin

Uuden Tammelan stadionin katuja saneerataan, jotta tapahtumiin on helppo tulla ennen muuta joukko- tai kevytliikennevälineillä. Osa katuosuuksista muuntuu kokonaan kävely- ja pyöräilykaduiksi.

Pyörille ja skuteille on paljon pysäköintiä paikkoja. Stadionkävijöiden omille autoille niitä on sen sijaan niukasti.

Stadionin tapahtumaan tulijan kannattaa pysäköidä oma auto suosiolla kauemmas. Finnpark suosittelee auton jättämistä lähistöllä oleviin parkkihalleihin, joissa pysäköinnin voi maksaa Ilveksen pelipäivinä edullisemmin Futisparkilla.

Futisparkki-tuote löytyy puhelimeen ladattavasta Moovy-sovelluksesta nimellä **Futisparkki, Ilves**. Sillä saa edullisen tarjouksen koko kauden ajaksi neljään pysäköintihalliin: P-Hämppiin, P-Tullintoriin, Technopolis Asemakeskukseen ja P-Kauppiin. Kaupista Tammelan stadionille matkustaa helposti ratikalla. Ilveksen pelipulla se on ilmaista.

Parkista maksetaan vain käytön mukaan. Hinta on 2,20 € tunnilla.

→ Lataa Moovy-sovellus App Storesta tai Google Playsta

Hanasta, kiitos!

Pääset janosta eroon alle puolen sentin litrahinnalla, kun käytät hanavettä. Edullisin kaupasta ostettava pullovesi maksaa noin satakertaisesti hanaveteen verrattuna. Puolen sentin litrahinnalla saat puhtaan juomaveden kotiin toimitettuna ja samaan hintaan myös jäteveden viemäröinnin ja puhdistamisen jätevedenpuhdistamolla.

Maine syntyy teoista

Pirkanmaan Jätehuollon toimitusjohtaja **Pasi Muurinen** on ehtinyt vuodessa oppia talon ja toimialan tavoille. Nyt suunta on vahvasti eteenpäin.

Teksti ja kuva: Tiina Makkonen

Siirryt reilu vuosi sitten energiatoimialalta jätehuollon puolelle. Mitä on jäänyt vuodesta päällimmäisenä mieleen?

Isoihin muutoksiin on varauduttava nykyään kaikilla toimialoilla, sama koskee jätehuoltoakin. Jotta Pirkanmaan Jätehuolto saa pidettyä edelläkävijän maineensa, emme voi käpertyä siiliksi ja nostaa piikkejä pystyyn, vaan meidän pitää uusiutua ja hyödyntää toimintaympäristön muutokset. Kiertotalous on nyt vahva trendi. Se on meidän kotikenttämme.

Minkälaisia haasteita jätehuollolla on edessään?

Yleinen ilmiö on se, että asiakkaiden odotuksen kasvavat. Meidän on pystyttävä tarjoamaan yhä parempaa palvelua. Se mikä asiakkaille riitti 10 vuotta sitten, ei riitä enää tänä päivänä.

Myös erilaisiin yhteiskunnan odotuksiin on kyettävä vastaamaan. Vaikka Tampereen ydinkeskusta tiivistyy, kiinteistöt ovat korkeampia, kadut ahtaampia ja porttikongit pienempiä, jätehuollon on pystyttävä hoitamaan tehtävänsä yhtä huomaamattomasti kuin ennenkin.

Tämän päivän jäteyhtiö on monenlaisten markkinoiden ja verkostojen kanssa vuorovaikutuksessa. Meidän tehtävänä on hallita koko tämä arvoketju ja mukautua myös muutoksiin, joita muuttuvat markkinat ja lainsäädäntö tuovat tullessaan. Jo nyt jätehuolto on vahvasti säännelty toimiala.

Mitä olet oivaltanut jätehuollosta toimialana?

Arjen peruspalveluille on tyypillistä, että kun ne toimivat, niihin ei kiinnitetä huomiota, mutta jos vaikkapa jäteastian

tyhjennys myöhästyy päivänkin, se herättää vahvojakin tunteita. Tämä osoittaa sen, että teemme todella merkittävää työtä. Ihmiset pitävät jätehuollon toimivuutta tärkeänä asiana.

Työmme alkaa siitä, että opetamme pienille koululaisille, miten vähennetään ruokahävikkiä ja lajitellaan jätteitä. Ketjun lopussa Tammervoiman loppukuonasta kerätään talteen arvometallit ja Biomyllyn mädätejäännös levitetään peltoon lannoitteeksi. Arvoketjumme on pitkä ja haastaa joka päivä.

Mitä teet, kun et tee töitä?

Asumme perheen kanssa Nokiolla. Harrastan ennen muuta lasten harrastuksia. Kun on kaksi koululaista, niin sehän tarkoittaa, että on paljon kuljettamista ja kannustamista ja vähän kustantamista. Harrastan myös itse viikoittain hikiliikuntaa pelaamalla sählyä. Kun minulta kysytään, kannatanko Tapparaa vai Ilvestä, vastaan aina, etten kumpaakaan. Olen kotoisin Porin seudulta ja luonnollisesti Porin Ässien kannattaja.

2030-julkaisu loppuu, työ jatkuu

Lämpimät kiitoksemme sinulle, joka olet seurannut työtämme kestävän ja toimivan arjen puolesta tämän lehden kautta. Vaikka 2030-lehti jää nyt historiaan, työmme jatkuu kohti samoja tulevaisuuden tavoitteita. Tavaan jatkossa muilla kanavilla!

Vuonna 2030 myymämme energia on hiilineutraalia.

Hiilineutraaliuden saavuttaminen ei ole helppoa, mutta yhdessä se on mahdollista. Sen lisäksi olemme päättäneet pyrkiä vieläkin kunnianhimoisempaan tavoitteeseen: olemme hiilinegatiivisia vuoteen 2040 mennessä. Kaukolämpö on ainoa tulevaisuudessa hiilinegatiivinen lämmitysmuoto tiheästi asutuissa ja kehittyvissä kaupungeissa, kuten Tampereella. Olemalla asiakkaamme olet mukana tässä muutoksessa. Pysäytämme ilmastonmuutoksen yhdessä asiakkaidemme kanssa.

→ tampereenenergia.fi/hiilineutraali-tampere

Pirkanmaan Jätehuolto

Vuonna 2030 olemme siirtyneet kiertotalouteen. Seutumme asukkaat ovat entistä tiedostavampia kuluttajia – tuotteilla on pitkä käyttöikä, niitä arvostetaan, jaetaan ja huolletaan. Jätettä syntyy vain vähän ja asukkaat lajittelevat innokkaasti kaikki raaka-aineet kiertoon. Jätteiden kierrätysaste lähenee 65 prosenttia ja lopusta jätteestä tehdään paikallista energiaa. Jäteautot kulkevat uusiutuvalla bio-kaasulla, jota tuotamme seudun biojätteistä. Voimallaisissa hiilidioksidin talteenotto on arkipäivää ja iso askel kohti hiilinegatiivista tulevaisuutta.

→ pjhoy.fi

Vuosi 2030 on pian täällä. Silloin meitä Tampereen

kaupunkiseudulla asujia on jo 440 000 asukasta, ja seudun kasvu jatkuu. Kansainvälistymme lisää, mutta myös ikäännyimme. Houkuttelemme nuoria aikuisia uusilla työpaikoilla, kestäväällä liikkumisella ja sinivihreällä kaupunkiympäristöllä. Päätöksenteossa näkyy yhä useammin luonnon monimuotoisuus ja asukkaiden hyvinvointi. Kuntarajaton kaupunkiseutu eli Tampere naapurikuntineen kasvaa Vehreän metropolin hengessä. Seudun asukkaat otamme jatkossa yhä enemmän mukaan yhteisen tulevaisuuden suunnitteluun.

→ tamperenseutu.fi

Tampereen Vesi jatkaa osakeyhtiönä kohti vuotta 2030. Huolehdimme jatkossakin vastuullisesti vedenhan-

kinnasta ja -jakelusta Tampereella ja Pirkkalassa. Puhdistamme jätevedet tehokkaasti vuoteen 2025 saakka, kunnes Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo aloittaa varsinaisen toimintansa ja ottaa vastuun kaupunkiseudun jätevesien käsittelystä. Kaupungin kasvaessa rakennamme suunnitelmallisesti vesi- ja viemäriverkostoa, jotta vedenkäyttäjät saavat koteihinsa turvallista hanavettä toimintavarmasti ympäri vuorokauden ja jätevedet saadaan johdettua puhdistamolle.

→ tampereenvesi.fi

Vuonna 2030 tarjoamme kokonaisvaltaisia, järkeviä ja ympäristötie-

toisia liikkumisen palveluita. Autot käyttävät yhä enemmän uusiutuvaa energiaa ja pysäköintipaikat siirtyvät maan päältä maanalaisiin luoliin jättäen tilaa vehreälle kaupunkikeskustalle. Ihmiset pysäköivät fiksusti ja välttävät turhaa autolla liikkumista. Tampereen keskusta on entistäkin saavutettavampi autolla maanalaisten yhteyksien vuoksi. Ydinkeskustassa liikutaan pääsääntöisesti jalan ja kevyttä liikennettä käyttäen, liityntä-pysäköinti on vakiintunut toimintatavaksi.

→ finnpark.fi

Mun paikka

Lintuharrastaja
Timo Syrjä

Lukkilantien lato, Alasenlahti,
Nokia 4.3.2024

"Odotan joka vuosi lintuja kuin vanhoja tuttuja. Keväällä käyn täällä ladolla ja rannassa joka päivä. Lintujen seuraaminen on mielen hoitamista. Täällä huolet ja murheet unohtuvat, kun saa lintuystävien kanssa seurata kevään etenemistä."

Alasenlahti on yksi Tampereen kaupunkiseudun suosituimmista lintukohteista. Viime vuonna Lukkilantien ladon ympäristössä havaittiin Timo Syrjän kirjausten mukaan 164 eri lintulajia.

